

ББК 84.4 УКР6
Я-99

Ящук В.: Слова. Вірші різних літ. – Броди: Просвіта, 2014. – 64 с.

Вірші збірки пронизані філософськими мотивами, осмисленням призначення людини в цьому складному світі. Значну частину книжки складають рубаї за мотивами Омара Хайяма.

*Книжка випущена за сприянням міського голови Радивилова
Карапетяна Миколи Аракеловича*

Редактор Євген Цимбалюк.
Художній редактор Василь Семеренко.
Коректор Наталія Мелих.
Оформлення обкладинки: Володимир Ящук.

ISBN 966-7544-67-2

© Ящук В., 2014.

*На незнаній дорозі,
за вигоном днів...*

Бабине літо

Павутинка бабиного літа –
Ієрогліф сонячного скрику:
„Прощавай, іще одна прожита
Наша днино, скорбнице велика”.
Стільки в тобі стоптаної віри,
Із пожухлим листом вперемішку.
Заголосять сонячні клавіри
Над твоїм, о дню, вмирущим ліжком.
Павутинко, спраго невтоленна,
Нерозгадний розчерку вмирання!..
Пагінцем постукає зеленим
У моє вікно зоря світання,
Але ти на дальнім перегоні,
Як прийде пора літа збирати, –
Спомином торкнеш мені долоню,
Мов рука того, кого я втратив.

Сміялося сум'яття самоті.
“Пробач-прости”.
Слова твої нещадні, мов кати.
„Не ти...”
Химера-нявка в мареві півсну.
„І не благай”.
Заплів у мріяння тебе одну.
„Прощай”.
Я раболіпству кинуся до ніг.
„Йй-бо, дивак”.
Лелітки сонця оберну на сніг.
„Овва”.
Я розчинюсь в етері, як сльоза.
„Ти насмішив”.
Я був, я жив, я все тобі сказав.
„Ти жив?”

На незнаній дорозі, за вигоном днів
Я згадаю цю мить, ніби напад ядухи.
Що я, трепетом повен, сказати хотів,
Чи хоч трішки до твого долинуло слуху?

Наче листя в саду, розметає стежки,
Захурделить на вулицях нашого світу.
Скрижаніє душа – й навіть потиск руки
За політтям не зможе її відіграти.

Наволоком розпушений лан по стерні
Недорідним, убогим віддячує жнивом.
Загадкові й всуціль нерозгадані дні
Ми, на жаль, не змогли ознаймити як диво.

Ми, на жаль, не змогли... Не сприяли зірки?
Не дали нам у жили небесного струму?
Поясни ж, поясни. Мені те невтямки,
Тільки душу надсадно стискає від суму.

Хутір

За рікою тільки терен, луг, просяклий молочаєм,
Та нетоптані високі спориші.
А мене у ріднім краї вже ніхто не зустрічає,
Бо на хуторі не стало ні душі.

Перехняблені ворота стиха-стиха заскрекочуть,
Відкриваючи убогий виднокруг.
А колись давно, в дитинстві, ось у цьому домі отчім
Не було затісно радості й добру...

З-за серпанку з-за густого просочилася засмута –
Й загніздилася в верхів'ї лип старих.
А щемлива нота лугу і в розлуці не забута,
Цього хутора забути я не зміг.

Розгойдує човен почв́ари старих комишів,
Мов казку пантрує, поглинутий леготом ночі,
Відлуння стихає в задумі русалки-душі –
Її таїну необачно воно не зурочить.
Не раньте, будь ласка, її єретичність святу,
Ймовірно, смішну, коли око примружити зизо.
Мрійлива, тендітна русалка в клечанні-цвіту –
Це й ваша душа, що скорузне під глицею й хмизом.
Невпóмірки глузд і незмінний тягар простоти
Коромислом часу обчímхують пагіння росту.
І ти вже насправжки не певен: це ти чи не ти –
Й наївність виводиш із себе, неначе коросту.
Розгойдує човен почвари старих комишів,
Мов казку пантрує, поглинутий леготом ночі,
Відлуння стихає в задумі русалки-душі –
Її таїну необачно воно не зурочить.

Ти мені передвіч не грозися перстом,
Моя доле лукава, хистка і зрадлива.
Я – краплина-сльоза, не ляка мене злива,
Я – листок на вітрах, – не пройма бурелом.

Запопадлива втома стирає розпуку
І надія улесливо гладить чоло.
Не про мене це, доле. Пусти мою руку –
Вирушаю навспак, хоч би як не було.

Не дихнути у куряві сплюнутих слів,
Затуманює душу сльотава зневіра.
Я прошкую туди, куди Він повелів,
Я на цих перепуттях – Господня офіра.

Ти мені передвіч не грозися перстом,

Моя доле лукава, хистка і зрадлива.
Я – краплина-сльоза, не ляка мене злива,
Я – листок на вітрах, – не пройма бурелом.

Я іду як повірник-прапращур до Велеса-бога –
Й чагарі обступають стирловано – в прагненні див,
І кривляє дорога, ховається в хащах дорога,
Ніби смертним гріхом – та й не тільки оден – завнив.
Крижаніє душа і все тіло в голодному зморі,
Чим же, Велесе, винен скотарський зневажений рід?
Ти – творитель достатку, розрадник у бідах та горі...
Врешті, й ми – не з ламких, ми таки не з гнилястих порід...
А скотарські престоли жадають свавільної долі,
Що сумірна шаленству таких недосяжних зірок
І не здатна змінити намистину власної волі
На земні-преземні крем'яшок, черепок чи скребок.
Нам Сварог, і Дажбог, і Перун навіщують сприяння...
Тільки, Велесе, ти над усе, над усе – на віки,
Під небесним оцим ненадійним, хистким одіянням
Ми з тобою в молитві назавше йдемо напрямки.
Я іду як повірник-прапращур до Велеса-бога –
Й чагарі обступають стирловано – в прагненні див,
І кривляє дорога, ховається в хащах дорога,
Ніби смертним гріхом – та й не тільки оден – завнив.

Шаткую капусту

Капустини січу, наче відчай шматую на друззя,
Мов минуле – на клапті болючих зневір і образ.
Заяскріло карміном на дальньому-дальньому прюзі,
Повернись, моє сонце, до мене іще хоч би раз.
Я шаткую капусту затято, надсадно, надривно,
Геть на гамуз січу, аж на зрізах сочиться в мені...
Жилкуваті листки, котрі стьожками ляжуть безжино,
То мої, гріховодника, всує розтринькані дні.

Капустини січу, наче дні переводжу нінащо,
Розпатловую миті – куйовджу лапату листву.
Засвіти, моє сонце, мене зрозумієш найкраще,
Засвіти, засвіти, я в надії й чеканні живу.
Капустини січу, наче відчай шматую на друззя,
Мов минуле – на клапті болючих зневір і образ.
Заяскріло карміном на дальньому-дальньому пружі,
Повернись, моє сонце, до мене іще хоч би раз.

У телескоп дивися чи в лорнет,
Не розгадаєш вічності секрет...
Не вартий шеляга душі порив –
Ніхто з-за річки Лети не приплив.
Вижебруй срібняків у майбуття,
Пиндючяся, чванься – це і є життя...
Цурайся мрій, корись лихий рахубі –
Що вдіяти, ми світові нелюбі.
...Судомне тіло опанує шал –
Віддаленіє в безвісти душа.
І тільки зорі на мільйони літ
Вкарбують в небо наш незримий слід.

Мій виднокіл сум'яттям захурделило...
На рунах мрії – ожеледь зневір.
В три нитки чісниця – НАДІЯ. Тільки де вона?
Безкрая путь весь час під косогір.

Обшарпана душа і рам'я зношене...
Знеможений, чи годен я благаць?
Ще вчора ти пішла від мене, осене,
Повірнице розпачливих жадань.

В моєму возі – дивною розворою
Жага невибута, їй-право, вигляда.
Ну, хто закрижанілий лан розорює,
Пройдеш на плуг – і жодного сліда...

Дорога болю з карбом незатоптаних,
Загублених у безвісті слідів –
З чиймись сподіваннями і втомами...
Хіба такої долі я хотів?

Хіба – з колиски – віру в силу сволока
Я всотував у серце надарма,
Хіба рокований я був під волю Молоха,
Якому і жертovníка нема?

Мій виднокіл сум'яттям захурделило...
На рунах мрії – ожеледь зневір.
В три нитки чисниця – НАДІЯ. Тільки де вона?
Безкрая путь весь час під косогір.

Загубилася у віхолі дорога
Антських і склавинських молитов.
Доле, ми брели кудись, небого,
Навраттям розбурхуючи кров...

Безберега річка білою сагою
Підступила до зарінку – до хрестів.
Значить, шлях страждання був лише маною –
Бо ж ріку ніхто не переплив...

Благовіст надії змінять передзвони
Обважнілих оберегів – кладовищ.
І предвічна тиша з неземних амвонів
Осінить божественним: „Облиш...”

Я ішов зятято, позбивавши ноги,
Озирнувся – курява і мла...
Загубилася у віхолі дорога,
Не знайти...
А чи вона була?

У лікарні

Лікарняна журба. У вікні –
Забинтовані рамою хмари.
Тінь далеких дерев на стіні,
Мов у безвість споряджені мари.

Вже розвиднілось. Ніч – як роса:
По шибках зісковзнули краплинки.
Не мені, не мені ця краса...
Задрімати хоча б на часинку...

А ковалики тишу кують
У сумній холодниці палати,
Де недуг і страждань каламуть,
А надій і жадань – ані цяти.

Лікарняна журба. У вікні –
Забинтовані рамою хмари.
Тінь далеких дерев на стіні,
Мов у безвість споряджені мари.

Я вдячний тим, хто заважають жити,
Не пробачають слабкостей і втоми
І навіть виднокола мого світу
Затьмарити стараються свідомо.

А вже нікчемний промах чи невдачу
Завважають миттю – і візьмуть на кпини...
Спасибі вам. Давно вже я не плачу,
Давно з розпуки не згинаю спину.

Бо знаю протидію від отрути –
Сильнішу від хандри і від зневіри.
І вам мене до плахи не нагнути,
Де кожна тріска – мов клеймо сокири.

Це ви вселили в мене силу духу –
Покаменований, підводжуся певніше.
Кайданник долі, зневажаю скруху –
Й від того на душі стає світліше.

Якби мені не завдавали втрати,
Не ображали, не чинили глуму,
Хіба сповна я щастя б міг спізнати
Від іскор доброти людського тлуму.

Якби мені не дошкуляли вволю,
У терниках сильцѐ не лаштували,
Хіба навчився б не коритись болю
І мав би я достойні ідеали?

Я вдячний тим, хто заважають жити,
Не пробачають слабкостей і втоми
І навіть виднокола мого світу
Затьмарити стараються свідомо.

Коли безликі многолюддя світу
Затьмарить заморозь на сірому вікні,
Останні відсвіти і сонця, і блакиту
Ще довго нуртуватимуть в мені.

І вклякну я в притворі свого віку,
Передчуваючи потребу вітваря...
Яка нас візьме під свою опіку
Далека загасаюча зоря?

Які футболи, моди й піснеспіви
Спроможні вгамувати цей мінор?
Як журно жить в очікуванні дива,
Коли гнітять руїна і розор.

І, може, там, на хорах цього храму,
Зневаживши мобілки й Інтернет,
Над краєм вічності вернуся я до тями,
Осміяний філософ і поет.

Коли безликі многолюддя світу
Затьмарить заморозь на сірому вікні,
Останні відсвіти і сонця, і блакиту
Ще довго нуртуватимуть в мені.

На високих вітрах розчинилося слово „прощай”,
Задзеркалля небес потьмяніло на вічну розлуку,
Зневиразнивши віру – забуту дорогу у рай,
А натомість на відпуст лишивши знетямлену муку.

Цілу ніч гамував я ридання, читавши псалтир.
Перемітка в вікні – наче драми остання заслона,
А за нею – пустир, нескінченний холодний пустир,
І свіча скрижаніла, і тьмава подоба ікони.

За незнані поля, де схрестились останні путі, –
Завірюхи, дощі й буревії скликатиме тризна...
Ти ніколи вже більше не стрінешся в цьому житті.
Та й хіба то життя? Затамована сміхом трутизна.

На високих вітрах розчинилося слово „прощай”,
Задзеркалля небес потьмяніло на вічну розлуку,
Зневиразнивши віру – забуту дорогу у рай,
А натомість на відпуст лишивши знетямлену муку.

Любострастя віри і покори,
Пронижи мене палким промінням,
Душу занехаяну і хвору
Вбережи од мли гріхопадіння.

Бо химери успіху і слави
Тьмарять видноколо, нечестиві.
Поверни мій всесвіт нелукавий,
Дні мої прості й неметушливі.

Не мені ці заздрощі і кпини,
Здатні почуття закам'янити...
На душі рубці і шкарубини
Довго будуть ще мені ятритись.

Найчистіша чистота чесноти –
Вистраждане мною покаяння:
Якогога далі від пишноти,
Од фальшивих слів і величання.

Любострастя віри і покори,
Пронижи мене палким промінням,
Душу занехаяну і хвору
Вбережи од мли гріхопадіння.

Дзвонар

Вже дніє. Закрадається надбілок...
Ось-ось у храмі гряне: „Слава в вишніх!..”
А третій дзвін всеношні мов розділить
Весь вік на час прийдешній і колишній.

І небеса блаженство розпросторять,
Просякнувши мажорами тридзвону.
І рокотанням янгольського хору
Розірвуть нечестивості запону.

Як хороше стояти на дзвіниці,
Душею ловлячи тремкі здригання міді,
І бачити, як люди милолиці
Стають ураз просвітлено-погідні.

Як хороше стояти на дзвіниці,
Душею ловлячи тремкі здригання міді,
І бачити, як люди милолиці
Стають ураз просвітлено-погідні.

Ген галайдá, що збився із дороги,
Удари чуючи, направив путь до храму,
Спочине тут од скверни і знемоги,
Наповниться небесними дарами.

Колись мені служило тут клепало,
Допоки ми на дзвони розжилися,
Воно також до вічності взивало,
Як шемріт листопадового листу.

А потім я озвучив благовістом
І церкву, й благовірних на притворі,
Наповнивши служіння вищим змістом,
Себе збагнувши в дзвонів переборі.

Коли торкнуся „серця дзвона” – біла,
Мене самого огортає острах,
Немовби я в політ лаштую крила
Чи впевнююсь: леміш достатньо гострий?

Бо хліборобського я єсьм приділу,
Дзвонарствую не в славу і не в плату.
Ось череслó кріплю я до гряділя –
І нумо плугом скиби батувати.

Ось мій удар – збудися од дрімоти...
Ось перебір – не оминути скону...
Від смутку, безнадії і скорботи –
До євхаристії високого канону.

Ось ще удар – і дійство почалося...
Ось перебір – і знову все до скону...

То майстер-дзвінник це многоголосся
З металу вивів – з мертвого полону.

Щоб рятувало з приступів мерзоти,
На зламі Боговіри й самострати, –
І дух Щезун пощезнув без звороту,
Ані душі не владен подолати.

Вже дніє. Закрадається надбілок...
Ось-ось у храмі гряне: „Слава в вишніх!..”
А третій дзвін всеношні мов розділить
Весь вік на час прийдешній і колишній.

У цім світочку ницості і глуму,
Оглушеному лементом лакиз,
Найлегше недотепі й тугодуму,
„Не знавшим різниці” – де лицар, де харциз...

Козиряться чванливі бузувіри,
Гнuzдають ошелешених сіром –
І вже, немовби справжні машталіри,
Поцьвохкують над нами батогом.

П'яніють од кальяну і „шампані”,
Зневаживши медівку й сирівець.
Безчинствують, бо впевнені зарані –
Напевно послугує повідець.

А з нас авжеж не піна – кінви крові –
Впивайтесь, кружляйте залюбки...
Комусь бо вже – нові хрести тесові
І заготовлені на провід глевтяки.

Нахабство не личкується словами,
На мудреців не вирядиш нікчем.
Прийдешній час, надіюсь, буде з нами –
Хорошим світлим справедливим днем.

З таким розмахом, римоплети,
Злетіти вам авжеж несила.
Жінки прилащують поетів,
Аби підрізувати крила...

Ну, а Лаури й Беатріче?
Так то ж бо марева, химери.
Прекрасні Дами вас покличуть,
Бо наготовлені вольєри.
Ви мастаки боготворити,
Тож першу-ліпшу – у богині...
Слова обраниць: „Ми вже квити.
А ви були такі неспинні”.

З таким розмахом, римоплети,
Злетіти вам авжеж несила.
Жінки прилащують поетів,
Аби підрізувати крила...

На розкопі зотлілих печалей
Освіжаємо душі розрадою:
Світ минулий – тривкий і тривалий,
Коли досі про нього ми згадуєм.
Копирсаємо в праху спочилих,
Навіть в черепа згляді містичному,
А чи в поруху кістки з могили
Не вбачаючи злого й незвичного.
Загубились віки і народи...
Запіщанились снами тривожними.
Стілили прахом чини й нагороди.
Ми їм суддями стали безбожними.
За віками віки, за віками...
З буревіями світ і з завіями
Археологом стане над нами –
Над розкопом із нашими мріями.

Бовван

Ти ладуєш світ на свій копил.
На розпадках – розгалуззях часу
Стримуєш наляканих кобил,
Так, як я укоськую Пегаса.

А свавільний пращур-голоштан,
Усмиривши напівдику волю,
По тобі звіряє свій талан –
Недомисну лиходійку-долю.

Ти йому надій не пантелич
На рипких котурнах провидіння...
Хай твій гнів пом'якшує терліч, –
Наче заводь заволікши рінню.

Ти ладнаєш вік на свій олтар,
Звідусіль – суцільна заволока.
Може б, десь подітись, та чагар
Виднокруг стискає за півкроку...

Ти ладуєш світ на свій копил
На розпадках – розгалуззях часу.
Власне, то й не час, а тільки пил
При останніх гуках парастасу.

Слова

Ганьбиш мене за шумовиння слів,
Що буцімто до мови не дотичні.
Але ж таких я вигадать не вмів,
Були б вони кощаві й рахітичні.

На лузі споглядаєш квіточки,
Не знавши, що стокротки то – їй-право!
А на ставку – тобі це невтямки –
Не зілля, а клечається купава.

Й вільшанка – це ж таки не горобець,
І гаїчки – лиш на загал синиці.
Й трава – не все трава, бо є щирець,
Є череда, могоар і є мітлиця...

І віхола, завія, заметіль
З метелицею й хугою сліпою –
В поезії таки не самоціль,
Бо є ще хуртовина із курою,

І хвища, й завірюха, і пурга,
Зав'юга, шквиря, курява зі снігу,
Оруга і буран, як пилюга,
Поземок, хурія, охиза і хурдига...

Здавалося б, то зайве нам, – прецінь
Є втіха навертати в діалекти.
Без слів таких життя було б мов тінь –
І не спасли б „гламури” та „респекти”.

Ганьбиш мене за шумовиння слів,
Що буцімто до мови не дотичні.
Але ж таких я вигадать не вмів,
Слова це всі народні й поетичні.

Стою на березі ослизлої сльоти,
Каправе око ліхтаря з надлому...
Не перейти і не перепливати
Цей безвідрадний морок невідомий.

Відсіль немає знаку вороття,
На денці серця тенькнув жаху шеляг.
Навіщо ти лягла в моє життя,
Дорого мимолітного пришельця?

Навіщо карбував я тут сліди,

Слізьми омиті, кров'ю і потоми?
Дорого, ти прихід мій пережди,
Тоді й відхід відбудеться не з нами...

Стою на березі ослизлої сльоти,
Каправе око ліхтаря з надлому...
Не перейти і не перепливти
Цей безвірадний морок невідомий.

Поділений світ і на стани, й на касти,
Як важко на гідність проходити тест:
В елеї пошани у чванство не впасти,
У твані зневаги не втратити честь.

Ми ходимо – наче зачумлені віком,
Смішні у манерах і правилах гри,
Над нами базіки й нудні недоріки –
Ще й закамуфльовані під прапори.

Де думка – не думка, – сама мертвечина,
Де міршавець влади ладнає копил,
Собі доведи, що ти, врешті, – людина,
Не збавлена глузду, завзяття і сил.

Нехай над тобою клубочуться хмари,
В яких неможливо свінúти зіркам,
Світи-озорайся крізь тьму і почвари,
Адже непотьмарений промінь – ти сам.

Поділений світ і на стани, й на касти,
Як важко на гідність проходити тест:
В елеї пошани у чванство не впасти,
У твані зневаги не втратити честь.

Мої рубаї початку 2010-х

Кажуть, я мовчазний, відсторонений тип.
Дорікають оті, хто від крику охрип.
Кажуть, був би базіка й молів без розбору,
То мене вже давно в депутати взяли б.

Слово мовлю – і чую зневажливе: «Цить!»
Обступив частокіл кожен крок мій і мить.
То найбільш безпардонний брехун і падлюка
Все повчає мене, як по совісті жить.

Я, можливо, простак, та не дегенерат.
Це не я лиходію довірив мандат.
То чому ж він, подавши улесливо руку,
У гноярку мене зіштовхнув, супостат?

Я у поті чола свій виорюю лан,
Не безрідний ховрах, не іван-покиван...
Не повинен, їй-богу, я падати в ноги
Будь-кому: президент він, прем'єр чи «пахан».

Межа

*Нелегко людині подолати в собі одвічно закладене в неї,
але ще важче людині подолати межу самої себе, яка
здається їй межею. Е.Межелайтіс.*

Живуть розжовуванням снів
І потерть спогадів плісенних
Жують, смакуючи, щоденно;

І що їм той, котрий згорів,
Палких викрешуючи слів.
Він сміховинний, наче шпéник,
Який зламався, бо, натхненний,
Нові світи відкрити хотів.
Вже так химерно повелося:
В одного сівіє волосся
Від поривань, шукань значних.
А інший – клоччяний батіг –
Од війн ізсохнувся хатніх, –
Йому про мрії і не йшлося.

Примітка. Шпéник – бічний шип у ключі для замка.

Сніжинка

Цнотлива і чиста, привабна й тендітна,
Мов різьблена з крихітки скла,
Тремтячим, блідим і яріючим тілом
До нього в обійми лягла.
Наповнені всі непорочні клітинки
Коханням, подібним до бунту.
Я бачив, як палко вмирала сніжинка
В пашіючих пестошах ґрунту.

Стала сонячна яса́
Кволою.
Вітер гілкою стряса
Голою.
Доц ямки в сирій землі
Дзьобає
І злились вже журавлі
З обрієм.

1651 рік (тріолет)

Борцям за незалежність України

Над Берестечком споночіло небо
Й литаври захлинулися в крові.
Чи є, братове, серед вас живі?
Над Берестечком споночіло небо.
Козацька слава ще звістить про себе
Крізь осоружні далі вікові.
Над Берестечком споночіло небо
Й литаври захлинулися в крові.

Замизкане слово не бгай у рядок
І не замірайся ним серця вразити.
В нім сила згрубіла. В руці неофіта
Воно безперечне, неначе кілок.
Розважно (мов крига, скресаючи в повінь)
Хай слово те крєсне велично і важко,
Нехай буреломить само, без підважок,
Бо вся твоя слава суєтна – у слові.
Злеліяне лельом-полельом, воно,
Немовби пирій, проросте й тугошкірих.
Інакше ж твоє копошіння при лірі –
Безладне й даремне змагання зі сном.

Умійте дорожити коханням

(За мотивами С.Щипачова)

Умійте дорожити коханням,
Його плекайте повсякчас,
Воно – не пристрасні зітхання,

Що так колись проймали вас.
Все буде: хліб глевкий і прісний,
І хмари, що тіснять блакить –
Кохання – то неначе пісня,
Яка складається не вмить.

Коханням дорожити треба,
З роками вдвічі дорожить...
Воно – не дар нічного неба,
Аби окрилити на мить.
Все буде: і тривога пізня,
Й сльота затьмарить білий світ.
Кохання – вистраждана пісня,
Одна на двох до скону літ.

Мить

Я промінь цей ловлю. Він пестить і сліпить,
Аж думка оживає, рвійна й легкокрила...
О, як минає все – мов не була ця мить,
А сном химерним з вічності явилась.

З юнацьких зошитів

Пам'яті дружини Олени.

Ах ти юносте! Мій незрівнянний, омріяний день,
У шаленстві кохання, в безумстві незнаного лету.
Не забуду я таїнства сонця, і сміху, й пісень,
Як зустрине країна безжального вітру й замету,
Як мине ця коротка, яскрава, примарлива мить,
Як залишаться десь у минулому спалахи щему.
Буду спогадом жити, за днем проминулим тужить,
Напишу я про день цей і світлу, й журливу поему...

Ні, я тебе очуднювать не стану,
Хоч ти земна й водночас неземна, –
З тобою я возношусь у нірвану,
Журюся і сумую, мов струна.
З тобою я божественний, кохана;
І злий та мстивий, наче сатана,
І болісний, як рана безнастанна,
Та в цьому – віриш? – не моя вина.
Коли ріка бурунить безберёго,
Її душею треба осягти.
Шукаючи одвічне alter ego,
Ми часто сліпуваті, мов кроти, –
Де справжності і альфа, і омега,
Хто зможе нам на це відповісти?

Поцілуй мене, кохана,
Так, щоб ніч зітхнула палко,
Щоб хитнувся місяць п'яно.
Поцілуй мене, кохана...

Я тремчу, вуста, мов рана, –
Угамуй той біль, весталко,
Поцілуй мене, кохана,
Так, щоб ніч зітхнула палко.

Безустанне безумство ночей незліченних
І розкритих рук найжаданіша втома
Лихословам лукавим набили оскому;
А для нас все таять жар утіх невідомих,
Незбагненних, солодких, палких і шалених.
Опій щемних принад – найхимерніший трунок –
Лащить серце підступно вогнем благовісним.
Ефемерний, я нехтую «праведним» віче

Невибагних вагань, острого і повір'їв...
І тому лиш безвладно благаю цілунок.

Дощ безликий
Б'ється в скло.
Галок крики
За селом.
Ти ж бо, мріє,
Оживай –
Вже весніє
Небокрай.
Серця струни
Так бринять...
Трепет юний.
Благодать.
Дощ мінорно
Відшумить, –
Неповторна
Прийде мить.

Слонівка-річка, вмасна в багрянє.
Привиддя тіней чудно-легкокрилі –
То знову меркне день на небосхилі
І вогнянисто врунеться зоря.
Щось урочисте шепотить листва,
Немов мені звіряє таємниці...
Люблю тебе, годино смуглолиця,
За негучні, замріяні дива.

Посвята

Коли всяк писар пнувся у кумири
І словоблуддя лаштувало бал,
Ви гідність берегли й потребу міри,
Не товплячись під владний п'єдестал.
І мов учитель мудрий, нелукавий,

У словесах уже пізнавши смак,
Ви молодь надихали – не для слави,
А щоб не продавалась за мідяк.
І хоч літа не зупиняють лету,
Й поважний вік підкрався невпопад,
Та хто ж повірить, глянувши в анкету,
Що вам уже давно не шістдесят?
До ста вам літ радіти суголоссю
Старих колег, друзяк-товаришів,
Бо вік же наш – не в кольорі волосся,
А в ваговитій суті наших днів.

Про білий вірш

(За В.Корниловим)

Білий вірш – не мій виднокіл,
У роботі рвуся повище.
Білий вірш із гріхом навпіл
На переклади тихо нищу.
Білий вірш мені в дивину:
І в баладі, і навіть в пісні
Я його висот не збагнув,
Адже в ньому душі затісно.
Пам'ятаю, в мій розквіт життя,
Літредактор, готуючи зміну,
На показ мені гнав без пуття
Кілометрами білу піну.
Цих рядків величезний стіг,
Може, й більше – таки доволі, –
Я жувати без рим не міг,
Як жувати не годен без солі.
Римо, ти спокуса й наврок,
Незбагненно зчаровуєш зразу –
І вже віршів п'янкий ковток
Несемо в собі, мов заразу.
Римо, ти – не символ хреста,
Ти придумана сатаною,
Та без тебе життя – пустота,
Хоч і мук спізнаєш з тобою.

Пілігрими

(З Й.Бродського)

Мимо капищ, ристалищ
повз храми і бари,
повз цвинтарі недбалі,
через великі базари,
миру і горя мимо,
мимо Мекки і Риму,
синім сонцем палимі
ідуть по землі пілігрими.

Вони голодні і гнані,
діти долі-вигнанки,
очі їх повні смеркання,
серця їх повні світанку.
Співають їм вслід пустині,
палахкотять зірниці
й небесні простори сині.
Й кричать понад ними птиці,
що світ залишився колишнім.

Так, він в бувальцях бувалий:
то незбагненно зухвалий,
то в почуттях несталий.
Світ брехнею кується,
хоч нібито мудрий та вчений,
можливо, він пізнається,
та все-таки нескінченний.

І значить, пуття ніскільки
від віри в себе та в Бога,
і значить, лишились тільки
Ілюзія і Дорога.
Значить, ранкам вставати
понад землею – над світом,
землю вдобрити солдатам,
поетам землю – схвалити.

Пахне чебрець

(З Петруся Бровки)

Вечір казково у душу іскриться,
Сонце сідає, неначе жар-птиця,
Тихне в дрімливому гаї вітрець,
Пахне чебрець,
Пахне чебрець.

Легко іти по знайомій стежині,
Дівчину бачу у білій хустині,
Роси проміняться, вбрані в багрець,
Пахне чебрець,
Пахне чебрець.

Мить благодатна осягнення дива,
Вийти б назустріч, піддавшись пориву,
Та я сторопів і не йду навпростець.
Пахне чебрець,
Пахне чебрець.

Літ, може, з десять вже відгомонило,
Прикро, що я так повівся невміло,
В серці донині лишився рубець.
Пахне чебрець,
Пахне чебрець.

Вечір той – ніби неспіймана птиця,
Зустріч колишня вряди-годи сниться...
Вийду – мов птахів невдатний ловець...
Пахне чебрець,
Пахне чебрець.

Червень

(З Андрея Андреева, болгарського поета)

В передчуванні дозрівання
Щедротний плід – весни дитя.

І небо, схвачене жаданням,
Томливим прагненням життя.
Ріка – вся спокій безнастанний,
В обрамку жовтих полотнин.
Углиб, в жарінь пашисту лану,
Під пригрів сонячних рівнин
Потали стежечки, і люди,
Й щемливий гук пташиних зграй.
Лиш – звіддаля – бентежить груди
Тремтлива пісня жайвора.
І я без певної причини,
Спізнавши зчудування чар,
Бреду в полоні самотини
У древній храм в розводді хмар,
Щоб не сприймати світ спідлоба,
А, випивши його блакить,
У серці – до життя жадобу
Неумирущу пробудить.

Сільські вчителі

(З Ненчо Славчева, болгарського поета)

Спинились на майдані,
Охрипли вкрай од курива.
В них – істина янтариться,
В очах – вогонь горить.

В костюми приодягнуті,
Ще в молодості справлені, –
У душі мандрівничі їм
Вона й тепер зорить.

Давним-давно село оце –
Один великий клас шкільний,
Де кожний учень виявляв,
До чого в нього хист...

А вечір скличе їх у клуб,
Щоб за столом очистились

Від хвилювань про хлібний лан,
Про днів спекотну млість.

І довго розмовлятимуть,
Не в змозі тугу вилити, –
Про часу плин, літа і слід
Душевного тепла...

Прості сільські наставники
З волоссям світлих янголів,
Їм все іще не віриться,
Що старість надійшла.

Прощання з дитсадком

Наші діти сьогодні промовлять: «Прощай, дитсадочку!»
Із ним поріднилися, забувши про перші ридання...
Й батьки з хвилюванням згадають, як сина чи дочку,
Йдучи на роботу, водили сюди спозарання.
Малят тут щоденно чекають турбота й опіка,
Навчальні забави і вправи на розвиток мови.
І ми відчували, яка з того користь велика,
Й гордились, що дітки відвідують заклад чудовий.
Тут всі вихователі серце вкладають у справу,
Тут няні не гірше за неньку доглянуть маляток,
Тут смачно годують, тут вражень цікавих, яскравих
У душах дитячих лишають багато-багато.
Невдовзі дітей спозаранку чекатимуть школи,
Поглинуть уроки, і друзів додасться немало.
Однак дитсадок свій забути не зможуть ніколи
І ранків дитячих, коли для батьків виступали.
Ті іскри добра і любові, терпіння й поваги,
Котрі в дитсадку заронились у душах малечі
Осяють дорогу до знань, відкриттів і відваги,
Щоразу в житті виручатимуть, будуть до речі.
Ми вдячні всім вам, хто про наших дітей піклувались,
Леліючи їх і ладнаючи їхні незгоди.
Ви в душах маленьких і частку себе залишали.
Чи треба, їй-Богу, ще більшої вам нагороди?

Гімн

На спогад про існування в Радивиліві в 1999 – 2013 роках загальноосвітнього ліцею, для якого й був написаний цей гімн

Під неозорим небом України,
Зростаючи й мужніючи щомить,
Ми – збудемось, ми станем неодмінно
Землі своєї гідними людьми.

*В життя велике – лагідне й нещадне, –
У неповторний світ нових ідей
Веде нас – наш наставник, і порадник,
І вчитель – Радивилівський ліцей.*

Дорогу подолати допоможуть,
І мудрості, і сил додавши нам,
Козацькі слава й честь – непереможні,
І полководська мужність Богуна,

Й борців за волю у двадцятім віці
Величний, самозречений порив,
І труд всіх тих, хто з ранньої зірниці
Лиш на добро наш край благословив.

Пройдуть літа, відгомонять уроки,
Дзвінок покличе у бентежну рань,
Та вже ніщо не знітить нас, нівроку,
Окрилених наукою добра.

Бо наш ліцей – мов поклик благовісний,
Що підбадьорить у тривожну мить,
Коли все здається і нудним, і прісним,
І серце від зневіри защемить.

Не зможе час закидати снігами
Стежки, де ми в ясні ліцейні дні
В перервах сперечались до нестями,
Уперті, непоступливі й смішні.

Під незорим небом України,
Зростаючи й мужніючи щомить,
Ми – збудемось, ми станем неодмінно
Землі своїй гідними людьми.

Пам'яті ліцеїстів, які юними злетіли у вічність

Вічна пам'ять вам, колишні випускники Радивилівського загальноосвітнього ліцею Ольга Башинська, Павло Саміло (загинули), Алла Шарун і Сергій Підпалюк (померли).

Заячали прощально ключі журавлів
Над безоднями всесвіту й світу.
Чи з далеких вітрів, чи з незнаних штормів
На цю землю, сльозами омиту,
На небесності душ, на нестерпності мрій
Принесе над роками й віками
Ваш сердечний порив, ваших дум буревій
Неземними надривними снами?
В коридорах ліцею ще плаче ваш сміх,
Не збагнучи химерності миті.
І відлунює розпачем з дальніх доріг,
Що лишились для вас не відкриті.

Озеро. Вінок сонетів

(Переспів з Лідії Мокієвської, Вологодщина)

Мадригал

Омана сну глибока і ясна, –
З небес мені сподіване послання,
Енергії незнаній струна
Роз'ятрить душу струмом трепетання.

Озветься стоголоса далина,
Багрянцем озера уміється світання,

А десь там – гай і дім мій вирина, –
Чудова мить осягнення за гранню

Утрачених язичницьких часів –
У цих місцях наш праотець ходив,
Собі вподобавши цю Білозерську землю.
Нуртують хвилі озера, мов дзвін,
А берег лунко стримує розгін.
Хай сон трива – я нурт його приємлю.

1.

Омана сну глибока і ясна,
Незримо виникаючи із ночі,
В той вічний край запрошує вона,
Де хвиля загадкове щось шепоче,
Де марево самотнього човна,
Що на каналі веслами плюскоче,
Де ранньої зірниці таїна
Передріка бентежне і уроче...
Шаленство сну в душі моїй вита –
Їй до снаги безумна висота
Від досвітку до пізнього смеркання.
За мить відступить темінь-темнота –
Хтось явиться і тихо прочита
З небес мені сподіване послання.

2.

З небес мені сподіване послання
Я тільки в сні зумію осягти,
Бо вдосвіта словес тих одіяння
Порозриває буря суєти.
Залишиться хіба що спогадання...
Настане день – і, щоб дійти мети,
Новим тривогам і новим ваганням
Дозволю я у серці прорости.
Ах, тільки б знати, скільки там ще віку
Терпітимуть поета-недоріку
Ця путь-дорога й рідна сторона.
Та розум наш влаштований безлико,
Чи вмістить нашу пісню смутку й крику
Енергії незнаної струна?

Як легко тут, бо тут я знову вдома.
Мені звідсіль така видніє даль,
Що тонуть в ній і горе, і печаль,
В душі – непереборні поривання.
«Й нічого вже в минулому не жаль»...
Нехай пільми розвіється вуаль –
Багрянцем озера умиється світання.

6.

Багрянцем озера умиється світання –
І ночі ніби зовсім не було.
А я – уся вагання, вся – благаання:
А скільки літ, віків уже сплигло
Мого напівдрімотного блукання?
І скільки рік в озера затекло,
І скільки доль, занесених в писання,
Зібрало їх вологе, тьмяне скло?
А час над нами напина вітрила.
На жаль, збагнуть здебільшого несила,
Коли підстереже нас мілина.
Тож ми умить, бодай нас лихо било,
Вже летимо, обпалюючи крила...
А десь там – гай і дім мій вирина.

7.

А десь там – гай і дім мій вирина...
Але сильніші бурі і знегоди,
І що крутіша дасться вишина,
Тим вниз стрімкіші стерегтимуть сходи.
І нас поглине час-трясовина.
Не вір: «не буде роду переводу».
Тож марновірність наша і смішна,
І жалюгідна, як прогноз погоди.
Про що звіщає видиво зі сну,
Що зникло, наче сутінь на стіну?
Над ним не владне жодне заклинання.
То як же долю я свою збагну,
Знання про це, співмірне знамені, –
Чудова мить осягнення за гранню.

8.

Чудова мить осягнення за гранню

Колишніх днів, уривків сновидінь,
Але навряд чи ти на запитання
Знайдеш не відповідь – бодай химерну тінь
Того, що долею звемо чи безталанням,
Того, що з заводей виводить на бистринь,
Бо є такі жорстка межа пізнання –
І недосяжна в неї височинь.
Та доль ланцюг мільйони літ не рветься,
До ланки ланка з віку в вік кується,
А значить вірю я, що й поготів
В моєї долі, наче у фортеці,
Є свій секрет, послання, племінець є
Утрачених язичницьких часів.

9.

Утрачених язичницьких часів
Не зберегли нам книги літописні,
Тому не знаю, хто в мені ожив,
Чий голос озивається у пісні.
Минали дні, такі, як сотні днів,
Минала доля, тиха і безвісна.
Вони жили серед густих лісів,
Ще збереглася стежка їх первісна.
Імен нема. Але красиві лица
І смуток, що таїться у зіницях,
В іконах бачу, наче диво з див.
В нічних дощах і в спалахах зірниць
Виразно уявляю, то не сниться:
У цих лісах наш праотець ходив.

10.

У цих лісах наш праотець ходив,
Назвав озера, болота і ріки –
І тим про себе пам'ять заронив,
І не зітреться карб оцей довіку.
Бурхливий час в віночок доль заплів
І мій букетик квіту невеликий:
Це вже увічно – тут з'єднання шляхів,
Які зближали світ багатолікий.
Ішли в північний і в південний бік,
Добро й любов розносячи навід.
Де шлях більш сутній, я й не відокремлю.

У фресках храму – той далекий вік,
Коли якийсь незнаний чоловік
Собі вподобав Білозерську землю.

11.

Собі вподобав Білозерську землю
Не він один. Бо тут така краса –
Тремка, мінорна, чиста, позаземна...
Які тут ранки і яка роса!
І як зірки зчудовано й недремно
Вдивляються в глибіню, а небеса
Дарують водам барву синьо-темну.
Тут неповторна сонячна яса
Над схилом валу досить ще високим,
А коло озера врочистішають кроки –
Сама минувшина сягає тих глибин.
...Та не заріс кущами рів широкий,
Сюди із хащ біжать струмків потоки,
Нуртують води озера, мов дзвін.

12.

Нуртують води озера, мов дзвін.
І є канал біля старої лави.
О, як багато пам'ятає він!
Смолою пахне втомлена заплава.
Ідуть віки – й взнаки дається тлін,
Тополі лиш незмінно величаві,
А також не швидкий до перемін
Наш древній вал, величний в ратній славі.
Йому над світом довго панувати,
Хоча ніщо не вічне, будуть втрати,
Адже життя ніхто не спинить плин.
А місто хай понад віки і дати
Стоїть над озером, де хвиля різкувата,
А берег лунко стримує розгін.

13.

А берег лунко стримує розгін,
Лиш бічевник наплив його ударів
Відбити може в'яззю мотузин, –
На рубежі своїм стоїть недаром.
І пам'ятає шурхотіння линв,

Коли по озеру йшли баржі із товаром,
І бурлаки – могутні як один –
Із злидарем ділилися «наваром».
Та непомітно сон свій біг спиня –
І я бреду вже майже навмання,
Аби за мить вернутися на землю.
Поглине нас химерна метушня –
Й поблякнуть радість і принади дня.
Хай сон трива – я нурт його приємлю.

14.

Хай сон трива – я нурт його приємлю.
Душе моя, ти вдома ще побудь –
Тут все таке бентежне і приємне,
А вдосвіта проляже інша путь.
Радію я відкрито, ніжно, щемно
Ударам хвиль – і осягаю суть
Летючих днів і крапель недаремних
На листі верб, як обважніла ртуть.
Вони для озера – нове життя й підмога,
А плескіт хвиль – про них немовби спогад,
Який повторить ранішня луна.
А я забуду знову всі тривоги –
Й полину у незвідані дороги –
Омана сну глибока і ясна.

*Рубаї
за мотивами
Омара Хайяма*

Моїм внукам Владиславу і Роману присвячую

Весь вічний рух у Всесвіті – це ми.
В очах пізнання є зіниця – ми.
Неначе перстень, цей яскравий світ,
Найбільш коштовний в ньому камінь – ми.

Тримає землю Бик споконвіків,
А угорі Тілець всевладно сів.
Поглянь очима розуму – й побач:
Між цих биків пасеться гурт ослів.

На долю – мачуху лиху – не нарікай,
А краще в келиху вина втопи відчай,
Хай виноградна сила нас втішає
Й напій струмує, як весни ручай.

Усе минеться – і чудес не жди,
Наш дух полишить тіло назавжди,
А прах із глиною згодиться гончарю –
Й наллють у глечики нові меди.

Багато друзів гуртувать не смій,
Їх лестоці – отруйливий напій.
Отож тепер, їй-право, начувайся:
Комусь довірився – а він же ворог твій.

З усіх, хто вирушив в останню путь,
Нікого не вдалося повернуть.
Отож в старому караван-сараї
Чогось-бо на прощання не забудь.

Краще будь ти злидар, зголоднілий крадій,
Ніж лакуза із блазнем навперебій.
Краще гризти маслак, ніж впиватись вином
За столом, де панує владар-багатій.

Життя минуло – гріш йому ціна,
Знікчемнів подих – і самотина
Питає за відступництво й гріхи,
За все ганебне: „В тім твоя вина?“

То доля пестить – я немов емір,
То нидію, обшарпаний, як звір.
Радій намарне чи спивай журбу,
Та долі не ставай наперекір.

Печалі квіт у серці не плекай,
Натомість насолодам потурай,
Вино шануй, бажанням підкорись,
Бо вже твій день іде за небокрай.

Ви, в мудрості явивши щедрий хист,
До знань нових споруджували міст,
Однак і вам несила вийти з ночі
Тих злих казок, яких збагнули зміст.

Пощо страждання, сумніви і гнів?
Щоб назбирати золота-скарбів?
Допоки подих твій не скрижанів,
Потрать їх з друзями, не дай на ворогів.

Коли, коханням створений на світ,
Отримав я любові первоцвіт,
То вирішив плекати думи серця –
Й пізнав я духу трепетний політ.

У судний день, либонь, не буде зла:
Якщо твоя душа всякчас жила
Високим, чистим, добрим і святим,
Тобі воздасться слава й похвала.

Скінчилась книга юності. Як жаль...
Весна сповита у зими вуаль,
А птаха радості, що молодістю звалась,
Назавжди відлетіла в синю даль.

Твою ніколи не збагну канву,
В узори нитку виткавши нову.
Однак роблю все з трепетом надії,
Бо в милосерді я твоїм живу.

Бажань своїх осилить не зумів,
Страждав од вчинків, од порожніх слів.
І навіть, може, ти мені пробачиш,
Та соромно за все, що я чинив.

Щоб ми високі здужали щаблі,
До знань нас прилучали вчителі.
Але кінець цій повісті один:
Прийшли з імлі й розтанемо в імлі.

Ходжо! Прохань дослухайся хоч раз –
Помовч, дозволь звершити нам намаз.
Йдемо ми прямо, а ти бачиш криво –
Твої поради зовсім не для нас.

Живи сто літ чи й сотню не одну,
Не оминеш сумну трясовину:
Чи ти емір, чи ринковий бідняк –
Геть-чисто всім складуть одну ціну.

Не знічуйся, як лає падишах,
Бо все – минуще й перетліє в прах.
Нехай ця мить у radoщах мине –
І на душі не залякає страх.

Обачним будши, навіть од забав
Очікуй підступів і зла не без підстав...
Не їж халву, що доля підсуває, –
Твій недруг в ній отруту підмішав.

Ти бачив світ, та все, що вздрів, – ніщо.
І все, що мовив і почув, – ніщо.
І те, що світ ти обійшов, – ніщо.
Якщо лиш дома сновигав, – ніщо.

І трав, і квітів маєво густе,
Немов вино, п'янить нас, а проте
Цікаво б знати, хто той квіт побачить,
Що з твого й мого праху проросте.

Нумо, випиймо всі! В мить розваг і утіх
Хай звучать славослів'я вину й щирий сміх,
А до судного дня, як колись він настане,
Вірогідно, забудуть маленький наш гріх.

Гріх і прощення – мов нерозлучні брати,
Тож дарма од гріха так проймаєшся ти,
Свою душу й сумління гнітиш до розпуки.
Якщо ти не згрішив – хто й за віщо простить?

Біля замку, який підпирав небозвід
І колись владарів возвеличував рід,
Я побачив, як горлиця сумно кричала:
«Де згубився ваш слід? Де згубився ваш слід?»

Чом, Хайяме, картаєш себе за гріхи?
Благочин на показ – це природа пихі.
І спокути не буде, якщо безгріховний,
Тож наповнюй вином спорожнілі міхи.

Чи користь є, що ми в цей світ прийшли?
Чи вслід хтось скаже слово похвали?
О, як багато люду спопеліло,
Та чи знайдеш хоч пригорщу золи.

Шейх блудниці сказав: «Ти сп'яніла й авжеж
У тенета ще більших спокус попадеш».
Та згодилась: «Це правда. Та чесно зізнайся,
Чи такий ти, якого із себе вдаєш?»

Якщо славу здобув – ти смішний славолуб.
А в тіні – підозрілий, немов душолюб.
Хто б не був, тобі краще нікого не знати –
І пізнати себе не давай навідруб.

Знов квітує весна. Принеси-но вина!
Що нам самотина? Принеси-но вина!
Смерть лаштує засаду – всім znana вона.
Лиш в коханні й вині нас чека таїна.

Сотні пасток ти ставиш мені на путі,
Хоч нікуди не йди і сиди взаперті.
Все погрози звучать: покараєш, уб'єш...
Та чи варто боятись чогось у житті?

Слава зробить із тебе пихате цабе,
А відлюдька в кутку – тінь підозр погребе.
Хто ти? Хизр чи Ільяс – буде краще для тебе,
Щоб не знав ти нікого й не знали тебе.

Я жадав би, щоб Бог перейнакшив ці дні
І з безвиході вихід вказав в даліні,
У пророцьких писаннях ім'я моє витер
І змінив своїм таїнством долю мені.

Нащо, келих наливши, тримаєш Коран?
Ти ж зміняв благочестя на луду й обман
І під цим небозводом величним та світлим
Лиш ганьбиш непорочне ім'я мусульман.

Веселись, бо не видно стражданням кінця.
Що ти зміниш, як смуток припнеш до лица?
Ті цеглини, що виліплять з праху твогого,
Стануть домом, щоб іншим зігріти серця.

Не тремти в павутинні невдач і знегод,
А нектари спивай із квіток насолод.
Потурай потаємним жаданням своїм,
Бо страшенно короткий оцей епізод.

Ти спогорда пішов – повернувся повзком.
Вже й наймення твоє призабули кругом.
Нігті схожими стали на справжні копита,
А сідниці твої ознайомились хвостом.

Ми під зводом небес мовчазні блукачі,
Потамуймо, Хайяме, жалі і плачі,
Нас, мов бульки вина, із барила життя
Виночерпій предвічний забрав тисячі.

Хай сп'янілим назвуть – я до того мастак,
Хай верзуть, що фігляр, баламут і лайдак.
Я – це я. І базікайте, що вам завгодно.
Я зостанусь Хайямом. Воістину так.

Кажуть: гурії будуть, і мед, і вино, –
Так принадами раю нас ваблять давно.
Тож зі мною всякчас і кохана, і келих,
Бо до цього прийти нам дано все одно.

Коли втрапиш до мудрого гурту ослів,
Стати схожим на них постарайся без слів.
Адже, хто не осел, того ці недотепи
Звинуватять у тому, що чинить підрив.

Заповіт мій – кохання, ніяк не Коран,
Я муравлик-трудяга, а не Сулейман,
Ви знайдете в мені тільки щоки збліднілі
І сорочку просту – не шовки й не сап'ян.

Годі ревно молитись. Неси-но вино,
Добру славу забудь, зажбурни у багно,
Свою долю однак за поділ не спіймаєш,
Хоч красуню, сп'янівши, торкни за стегно.

Чашу цю мудреці не втомились хвалить.
І закохані з нею вщасливлюють мить.
А гончар незбагнений цю чашу чудову
Ліпить тільки для того, щоб знову розбить.

З обертання гончарного круга часів
Щось збагнув тільки той, хто ученість посів,
Або п'яний, що звичний до обертів світу,
Заверткого як для нетверезих голів.

Пекла й раю немає, о серце моє!
З небуття не повернешся, серце моє!
І не треба надіятись, серце моє!
І не варто боятися, серце моє!

За кохання хай лають мене надовкруг.
Але що мені всі? Ти – кохана і друг!
Чистий трунок кохання лиш мужа зціляє,
А ханжі він приносить стражденний недуг.

Джерело ми розваги і смутку копна,
В нас – Всевишній живе і живе сатана,
Бо людина, як світ цей, багатоманітна,
Ми – провалля і ми ж таки – височина!

Не молільником-грішником будь на землі,
А радіючим грішником будь на землі.
І оскільки життя наше сплине миттєво,
Балакучим дотепником будь на землі.

П'ю я в міру, тож розумом завжди сповна.
П'ю жагуче від досвітку і дотемна.
Ти, святеннику, втішений тільки собою,
Я ж себе забуваю, напившись вина.

Всі держави скоривши, великі й малі,
Всі народи знеславивши у кабалі,
Ти не станеш, великий владарю, безсмертним –
Твій набуток дрібний: три аршини землі.

Вчений муж, що мудріший самого мулли,
За обман заслуговує тільки хули.
Той же, слово у кого міцніше скали,
Гідний – більш як за мудрість – і честі, й хвали.

Весь оцей небозвід видається мені
Мов великий ліхтар із вогнем в вишині,
Той вогонь – наше сонце, а світ – ніби сцена,
Ми – немовби танцюючі тіні смішні.

Крайка синіх небес, яку час обмина,
Перекинута, буцімто чаша вина.
Кружеляє по колу, вділяючи віку,
І тебе не мине, не забуде вона.

Твою просьбу «не пий!» я втямки не беру,
Здавна добре засвоїв я мудрість стару:
Жодний засіб не зцілить од прикрощів світу,
Тільки кров винограду лікує хандру.

Сад, кохана і добре вино про запас –
Ось мій рай, без яскравих принад і окрас.
Та й хто зна, яка буде небесна країна?
Рай земний якнайдовше хай радує нас.

Від красуні своєї очей не відводь,
Сад кохання й розваг дарував вам господь.
Адже доля безжальна – в потрібну годину,
Мов сорочку, із тебе зірве твою плоть.

Це біда, якщо пристрасть із серця пішла
І жадання кохати згоріло дотла.
День без мрії про щастя – тьмяніший, сіріший,
Ніж цей день, що його огорнула імла.

Передвісник усього на світі – любов,
Перше слово, що юність промовить, – любов.
Бідолахо, що тонкощів цього не звідав,
Знай, що сутність усього живого – любов.

Таємницю ввіряю я волі твоїй,
В ній розгледіти ніжність і смуток зумій:
Я у прах перейду із любов'ю до тебе
І постану із праху в любові святій.

Я кохаю тебе до напівзабуття,
Світло зору мого, квіт мого почуття...
Чи бува над життя щось дорожче на світі?
Ти для мене дорожча самого життя.

Ще в кишенях достатньо бряжчить дрібняків,
Та не лий більш вина і вмовляючих слів,
Я впивався вином, щоби серце хмеліло,
А тепер я не п'ю, бо від тебе сп'янів.

Як зцілити недугу, завжди знаєш Ти,
Які ліки рятунок несуть, знаєш Ти.
Я повідав би чесно про рани сердечні,
Але, знаючи про все, і про це знаєш Ти.

Хто ти – грішник? брехун? – все одно повернись.
Чи безбожник, чи ідолів жрець – повернись,
Не давай опосісти себе безнадії,
А, покаявшись щиро, таки повернись.

Ти, красу увібравши ланів золотих,
За міхраба гарніша із храму святих,
Тебе матінка змалечку амброю мила,
Домішавши до неї кровинок моїх.

Чорне пасмо волосся затьмарило світ,
А уста в тебе ніжні, як персика цвіт,
А твій точений стан я зрівняв з кипарисом.
Кипарис запишався на тисячу літ.

Серцем світла в коханих очах зачерпнем.
Цього сяйва позбавлений став би сліпцем.
Ви йому повідомте, що є таке світло, –
Й слово тих, хто страждають, обпалить вогнем.

Я все зло моїх днів обійду-обмину,
Бо кохану я маю – єдину-одну...
Хоча п'яний – до слів мудреців глухуватий,
Але ці словеса я, звичайно, збагну!

Вість Аллаха в наш світ суєти – це ж бо ти!
І взірець доброчесності та краси – це ж бо ти!
Світ без тебе для серця не вартий нічого.
Віщий знак, як до мрії дійти, – це ж бо ти!

Ти, хто світ цей створив, – небувалу з споруд,
І в людині, і в тварі увічний свій труд.
Тож правитель і раб, випивака й тверезий –
Всі ми – в правді Твоїй. Ти – єдиний наш Суд.

У ваганнях підтримай мене і порадь,
Сколупни з недолугого слова печать.
Якщо в силі ослабну і в мові поблякну,
То мене надихає Твоя благодать.

Я пиячив, гуляв – не грішити не міг,
Хоч страждав, але праглося інших утіх...
Та відомо: нікчема прийде з покаянням –
І всевишній відпустить увесь його гріх.

Кохання – біда, та біда неспроста –
з волі Аллаха.
Навіщо ж ганьбити все те, що зроста –
з волі Аллаха.
І зло невідмивне, й свята чистота –
з волі Аллаха.
За що ж нам до Суду відкриті врата –
з волі Аллаха?

Дню новий! Піалу дай з іскристим вином,
Келих доброї слави відкину притьмом...
Що нам мрія-химера? Я прагну вже зараз
Кіс дівочих, мов струн, доторкатись перстом.

Навесні переддосвіта йди до струмка
Із тією, котра твою серцю близька.
Трунком ранку впивайся і серце звільни
Від примар і всього, чим життя нас ляка.

Пелюстками троянда знадливо ряхтить,
Ця краса в солов'їному співі бринить.
Не проходи неухажно, – троянда квітує
Й нас чарує, на жаль, тільки мить, тільки мить.

Ніч – і бризки зірок, що летять невпопад
Вогнеликими квітами в стишений сад.
І на подив – прямисінько в келих мені.
Я тим бризкам іскристим нечувано рад.

Хай зціляє вино від сердечних недуг,
Добрий радник в печалі і в смуткові – друг.
Ліпше – мрії впідпитку і п'яні омани,
Ніж журливо-зловісний оцей небокруг.

Я в тенета кохання попав залюбки –
Не від вин захмелів, а від нього ж таки...
Глузд тверезий покроїв халат благочестя,
Тільки ж доля порвала його на шматки.

Ми забули і клятви, й слова каяття –
Їх згадати не годен ніхто до пуття.
Але нас не картає: ми нестямні й сп'янілі
Не вином, а коханням, жагою життя.

Ти – неначе троянда і сонячна рань,
Ти – порадник, і друг, і повірник жадань.
Лиш вино, лиш вино пересилити може
І ядуху печалі, й отруту ридань.

В сподіваннях – підтримка і в скруті – заслон,
Ти цінніше відзнак всіх, скарбів і корон,
Як же можна, їй-право, ці ліки чудові
Закупорити корком смішних заборон.

І старому, й малому вготовлено час
Відійти в небуття – так бува раз у раз.
Що тут вдієш, нам світ цей дають ненадовго, –
Й нас не стане, і тих, хто прийдуть після нас.

Все на світі хистке – літ на сто чи на мить.
Ще до того ж багато і ганджу таїть!
Чи не краще вже суцим вважати незримо,
А примарним усе, що довкола стоїть?

Вуст твоїх незрівнянний, жаданий кармін.
Ти пішла – і мене прирекла на загин.
Хто в ковчезі сховався, як Ной від потопу,
Той у вирі кохання вціліє один.

Чи потвора, чи красень – а пристрасть одна,
Аж до пекла спровадити здатна вона.
Тож закоханим байдуже, що в них за одяг
І яке небеса їм шатро напина.

Я дрімав, хтось схилився до вуха мені:
«Годі спати, не стрінеш удачу вві сні.
Що валятися – наче на смертному одрі,
Прийде час – і своє ще відлежиш в труні».

У коханої очі, вуста і чоло –
Зроду-віку ні в кого таких не було...
Я і слова не вимовлю, скутий жагою,
А ось поруч цілюще, живе джерело.

Відлунає ім'я твоє, ніби зурна.
Не сумуй, хай утішить горнятко вина,
І до того, як тіло твоє стане тліном,
Втіха з милою буде як вічна весна.

О всевишній, несила терпіти життя,
Бо від злиднів та горя нема укриття.
Ти з буття небуття учиняєш уміло,
То й мене увільни від такого буття.

Де ви ділись, шановані мною дядьки?
Лиш вино – мій товариш, один на віки.
Тож тримайся за ручку, підносячи глека,
Як нікому не треба твій потиск руки.

В день, коли загнуздали небес скакуна
І сузір'ям та зорям дали імена,
Коли долі людські записали в скрижалі,
Ми впокорені стали. Не наша вина.

Я на схилі років зажадав каяття,
Та не хочу пощади ані співчуття,
Бо гріховних спокус і відступництва всього
Мене вчило дароване звище життя.

Торував я до мудрості сотні доріг,
Міркував про незвідане – й спати не міг.
Сімдесят я прожив. І що встигнув збагнути?
Що нічого збагнути я, власне, й не встиг.

Світ не знає кінця і початку не зна.
Нас не стане, зітруться в віках імена.
Буде сонце вставати і зірка зоріти
Сотні тисячі літ. Після нас і без нас.

В цьому світі, сповитому підлістю й злом,
Нас життя пригощає отруйним вином.
Хочу я, щоб отрута не мучила довго –
Свою чашу одним випиваю ковтком.

Світ наш сіті спокус і розбещення сплів,
А земля – мавзолей і юдоль вічних снів.
Тут покояться воїни й сонми царів.
І красуні потрапили до хробаків.

Скільки в світлі чудес, скільки всюди принад.
Рай земний – весняний наш квітучий сад.
Попід райським кущем, біля ніжної діви
Ти до щастя й блаженства іди навдогад.

Встаньмо вдосвіта, ранок дарує свій шал.
Що нам смуток, і сварка, й огидний скандал?
З насолодою пиймо цей вранішній подих
І хмеліймо, допоки ще повен бокал.

Ти до зла не хились, а роби лиш добро!
Бо не зло тобі друг, а добро, лиш добро.
Якщо зло і добро тобі в друзі прибились,
Вибирай однозначно – добро, лиш добро!

Тільки сутнє, як варте того, говори,
Тільки будучи вартим того, говори.
Двоє вух, та язик тобі даний один –
Двічі слухай, єдиний лиш раз говори.

Марнославцем, для влади придатним, не будь.
Будь бальзамом. Отруті подібним не будь.
Якщо прагнеш життя не проживи як нікчема,
Не збивай на дурне і злостивим не будь.

У колиці – дитина, покійник – в труні.
Ось і все, що про долю відомо мені.
Скільки віз не наповнюй пожитком-скарбами,
Все одно до межі добредеш впорожні.

Для достойних немає достойних відзнак,
Я достойному дам свій останній мідяк.
Хочеш знати, чи пекло існує насправді?
Суцце пекло – це жити в гурті вовкулак.

Сотні літ я готовий палати в огні.
То не пекло, що сниться мені уві сні.
Я боюся нікчем; розмовляти із ними –
Ще страшнішим від смерті здається мені.

Не годиться вдаватись до лайки й образ,
А люб'язність тримати лише про запас.
Не розумно хвалитись нажитим багатством,
Не годиться знання виставлять напоказ.

В цьому світі підступних і підлих людей
Вуха щільно заткни, рот надійно заклеї
І повіки зажмур, – хоч би трохи подумай
Про збереження вух, язика і очей.

Той блажен, хто в наш час не зробився рабом
У ганебній гонитві за жирним шматком,
Хто свій вік не потринькав на піст і моління,
А втішався життям і втішався вином.

Прожену я від себе святош, далебі,
Скільки будуть сидіти на нашім горбі...
То заманюють раєм, то пеклом лякають,
Не спроможні зарадити навіть собі.

Прокидайся, красуне, – і пісню заводь,
Спозаранку в застілля нас кличе Господь,
Бо за ніч сотні тисяч царів і героїв
Поміняли на рай свою трепетну плоть.

Де спочинок тривожним думкам віднайти?
Де той шлях, що вінчає кінець суєти?
О, нехай хоч надія була б: мов стеблина,
Через тисячу літ з-під землі прорости.

Що ти вартий на світі без волі небес?
Ти помреш – і не станеться жодних чудес.
Краще жити сьогоднішнім щастям химерним,
Ніж чекати біди, як зіщулений пес.

Поруч мене – красуня, а в серці – весна.
Вволю хліба Всевишній послав і вина,
М'яса добрий кавалок і дах від негоди...
То навіщо нам розкіш, навіщо вона?

Я в пригніченні духу. Надії нема.
Світ до скону триматиме, ніби тюрма.
Тож наповни-но келих, хай серце відтане, –
І закови ослабнуть, і зникне пільма...

Покохавши, забув про свою сивину, –
Демонструю прихильність, неначе вину,
Всі зароки відкинув заради кохання,
Навіть розум впокорив, відчувши весну.

О нікчеми! Наш образ тілесний – ніщо.
Власне, й світ піднебесний, по суті, – ніщо.
Розважайтеся ж, тлінні невільники миті,
Бо вона не воскресне, – вона – це ніщо.

О, якби я причину життя міг збагнути,
Я зумів би і нашу кончину збагнути.
Те, чого не збагнув я, на світі поживши,
Не надіюсь, зі світу пішовши, збагнути.

Не тужи – майбуття не змінить все одно.
Краще думай про щастя, про дів і вино...
Каяття мені Бог не дарує ніколи.
А якщо й подарує – навіщо воно?

Гордовитість у серці зника від вина.
Сутність світу виразна стає і ясна.
Захмелівши, змінився б і сам сатана
І Адаму доземно вклонився б притьма.

Ми чалму із найтонших шовків продамо
І корону султана також продамо,
Навіть чотки, важливий набуток святоші,
На додachu за чарку вина віддамо.

Пий вино, насолода тілесна – у нім.
Слухай чанг, мелодійність небесна – у нім.
Поміняй і скорботу, і сум – на гуляння,
Бо мета, що найбільш добродесна, – у нім.

Скільки тих, хто намарне розтринькують час,
Скільки тих, хто злобою пригнічують нас,
Скільки тих, хто ганьбили подобу людини
В золотому і срібному сяйві прикрас.

В житті так мало добрих, світлих днів,
Втопи в вині знервованість і гнів.
Творцю однакові і гріх, і послухання,
Тому живи, не боячись гріхів.

Добро і зло воюють, світ в огні.
А небо що ж? А небо – в стороні.
Прокляття і розкішні славослів'я
Незрозумілі там, в височині.

Все багатство не в золоті і не в шовках.
Нас на інше багатство покликав Аллах:
Залишайся собою за всякої скрути,
Залишайся царем і в старих лахманах.

Світ прекрасний – і що йому ця похвала?
Його зваба в полон моє серце взяла...
Як по правді – чудова ця наша обитель,
Тільки жаль, що багато в ній підлості й зла.

Квіти в лузі зачахнуть, що вдієш? Гай-гай...
І струмок врешті-решт обміліє, гай-гай.
Веселись, все одно тебе завтра забудуть,
Прах розвіють вітри-вітрюгани, гай-гай.

Дивовижний цей світ із жагою сприймай,
То Всевишній нам щедро дарує цей рай.
За бездомність, якою душа оповита,
Ти словами гіркими мене не картай.

Знов напровесні дощ нашу землю омив,
Знов у серці бентежний, юнацький порив.
Пий із милою вина в зеленому лузі,
Розбуди у землі всіх, хто досі тут жив.

Замість вин – мені вкотре холодна вода,
Замість страв і приправ – лиш якась баланда.
І при тому ще хочуть, щоб кланявся в ноги...
Ні, за все це – і спину згинати шкода.

Що ж, ти збився зі шляху і йдеш навманці.
Та хіба ж не однакова путь ця в кінці?
Ти силач чи каліка? Мудрець? Недоріка?
Не тужи – в цьому світі ми всі не жильці.

Тчу тканину життя, та зривається нить,
Йду я сонцю навстріч, та тьмяніє блакить.
Вітер жаром пекельним мене обвіває,
П'ю вино, але в горлі землею гірчить.

Наш творець повсякчасу вдається до див.
Не збагнеш: чи то ласку являє, чи гнів.
Ти безгрішний – жбурляє тебе у спокуси.
А як грішник – хіба в тому він завинив?

Від п'ятики так я просякну вином,
Що й з могили нестиме вином, не лайном,
Тож якщо ти за день не спромігся хильнути,
Хоч дихнуть до могили приходь перед сном.

Добрів до обрію наш весен караван,
Та є ще в нас вином налитий жбан.
Сказав же мудрий: лиш вино ізціпить
І стишить болі невігойних ран.

Навіть землю напоїш – квітує вона.
Тільки дурень, їй-право, живе без вина.
Бо воно – вихователь. Лиш келих осушиш –
Зразу сутність твою кожен бачить сповна.

Так, я тямлюсь на винах, вони – не дурман.
Я впиваюсь настільки, що знаю свій стан.
Краще вже перед чаркою гнути коліна,
Ніж вітально вклонятись тобі, критикан.

Пий вино, безтурботна гульба – не порок.
Ще впаде і недоля на твій жеребок –
Небеса повернуться примхливо над нами –
Відберуть навіть хліба останній шматок.

Я, нікчема нещасний, піддався гріхам
І пожертв не збираюсь носити богам,
Від похмілля у мене в мізках тарарам,
Вірний келих лікує мене, а не храм.

Я полишив пиття. Та немає пуття.
Від нудьги, мабуть, мову зміню на виття.
Жодні ліки полегкості в душу не вселять,
Тільки чара вина – для Хайяма життя.

В дім молитви не кличте мене й на поріг,
Я – в гріхах. Чи не бог мені в цьому поміг?
Я – немовби повія, що вірить у гріх,
А до раю не йде, бо не знає доріг.

Я, тверезий, шукав і розваг, і вина,
Та побачив зчорнілу троянду, – вона
Ледве чутно мені промовляла: «Я гину.
Я весела й п'янка – а вина це страшна».

У житті цім сп'яніння – цінніше за все.
І коханої слово – цінніше за все.
Й вільнодумства кипіння – цінніше за все.
Й заборони забути – цінніше за все.

Може здатись, що істина – суцця брехня,
А наука – нездарних голів маячня.
Та, сп'янівши, у сумніви ти не вдавайся,
Світлість думки й чуття не втрачай ані дня.

Ти небесних світил вираховував рух –
Я вином частував чарівних щебетух.
Не турботи дрібні, не посади й відзнаки,
А кохання й вино – моя суть і мій дух.

Серед вчених мужів благородства не бачу.
Та не здумай комусь ти відкритись, бідаче,
Бо твоя голова піде псам на поживу –
Й за тобою лиш вітер у полі заплаче.

Все, що знаєм про світ, – тільки здогад ума.
Все, що суще, навіки поглине п'їтьма.
Бо існує не те, що здається нам сущим,
Достеменного в світі – по суті – нема.

У шаленстві кохання холодним слід бути,
На сановних бенкетах тверезим слід бути.
Щоб і вуха, і очі, й язик були цілі,
І глухим, і німим, і незрячим слід бути.

Щоб долі догодити, ховай хандрю і сум,
Щоб догодити людям, у мову всип ізюм,
Лукавство й хитрощі я часто брав у друзі,
Та підіймала доля мене всякчас на глум.

У страждання сповиті усі мої дні,
Ну, а в тебе вони – у гульні і вині.
Тільки ж знай, що на долю надія даремна,
З нею ти – як дитя у хиткому човні.

Замість золота й перлів, що тішать усіх,
Ми вбрання собі інше знайдемо для втіх.
Скинь прикраси й наряди, лишись у лахмітті –
Ти й у дранті царем залишитися зміг.

Всі пророцтва – полова, брехливі слова?
Хибні сумніви серце гризуть, як черва.
Випий чашу – і серце нехай веселиться.
Та щоб завжди твереза була голова.

По життєвій пустині йдемо навмання,
Тож пиха твоя, смертнику, – це маячня.
Ти для кожного кроку знаходиш підставу,
Хоч без волі Творця не минає і дня.

Ти одна в моє серце кохання несла,
Горем серце моє твоя смерть обпекла.
Лиш з тобою терпів я всі прикрощі світу.
Що вартують без тебе мирські всі діла?

Чи ліпив мене раю, чи пекла владар,
Цих загадок лантух – не для мене тягар.
Маю лютню, вино – і мій ангел зі мною,
А тобі це – надійся – відкриє грабар.

Жодній жінці ніколи не лізь під каблук,
Розлучайся із кожною легко, без мук.
Бо життя пролітає – й краса швидкоплинна,
Мов примара, ураз вислизає із рук.

Ти для мене була – як зоря золота.
Ти померла – й обсіла мене самота.
Тільки разом ми знали, як жити на світі.
Що без тебе цей світ і його суєта?

У неволю кохання – я серце віддам
І в молитві змалію: кохана – мій храм.
Ти за примхи дівочі не гнівайся дуже.
Бо ж – коханий, і дякуй за те небесам.

По розлуці – до тебе лечу з усіх сил,
Тільки б вітер нещадний не збив моїх крил.
Я сліди твої, наче святиню, шукаю,
Ти яскрава красою, мов сотні світил.

Бачив: п'яний дідок перекинувся в рів
І, блаженно дрімаючи, щось белькотів.
Я, проходячи мимо, почув кілька слів:
„Бог прощає своїх легковажних синів”.

В каяття мене кличуть похилі роки.
Лиш тепер від полуди звільнились думки.
Я, нікчема, до Божих велінь не вслухався –
Намагався чинити усе навпаки.

Чесноти занедбав я. Від ранку й дотемна
Затягує підступно мене трясовина.
Я справді п'яний нині, пробач мені, Аллах, –
То – від вина кохання. Й ніяк не від вина.

Із усього, що Бог мені вибрати дав,
Взяв я хліба шматок і постелю із трав.
Для рятунку душі я постив і страждав –
Хоч злидар, – за візира багатшим я став.

Думав, наше життя, то Аллаха вінець,
Та сказав мені з болем учений-мудрець:
„Наймудріше, до чого дійшов я: померти!
Ув обіймах коханки. нехай йому грець!”

Таємниці буття огортає імла,
Через те відкриттям ні одна не була.
Так хотілося морок жаский розігнати...
Але тануть у нім наші думи й тіла.

Чи насправду цей світ мав початок-зачин?
Як творець налаштував колесо-млин?
Мудреці міркували про це, мізкували,
Та пояснень добути не зміг ні один.

Я жагою палав і впивався гріхом,
Я вставав для покути і падав ничком,
Не спроможний спокусу і хіть подолати.
Чом ведеш ти, Всевишній, гріховним шляхом?

Якщо гріх на мені, то не з власної волі.
І дорогу долаю не з власної волі,
В напівтемряві йду я, здійснюючи ревно
Все, що визначив Він, а не з власної волі.

Суть буття – то горіх не для кепських зубів,
Не збагнеш незбагненне, хоч як би хотів.
Краще пий-випивай і тупій непомітно.
Що те змінить, що неук ученість посів?

Справ земних осягаючи втрачену суть,
Серед люду безумцем і дурнем не будь.
Мудреці в насолодах тамують тривогу.
Ти її у замрях сп'яніння забудь.

Де він, той, хто вино поміняє на квас?
І невір'я на віру оберне для нас.
Чи вдалося комусь відректися від світу?
Де ж він, той, хто лиш істину бачить всякчас?

О Всевишній, означив Ти всі мої дні:
Ті – веселощів повні, а ці ось – сумні,
Та й грішу я з Твоєї всевишньої волі –
І настільки, наскільки дозволиш мені.

Дав красуням звабліві обличчя Господь
І вуста чарівні, й похитливу плоть.
Як тут можна думок про спокусу зректись?
Хай би спробував Сам ті принади збороть.

Коли люба Тобі й недотепи клятьба, –
То не можна й мене полюбити хіба?
Я й півкроку не годен ступити без Тебе,
Відпусти – не годжусь я Тобі за раба.

Я, просяклий вином з голови і до п'ят,
Звинувачений в тім, що п'яничка й вар'ят.
Та коли б же гріхи тільки винами пахли,
Звідусіль би незгірший летів аромат.

Твою логіку я зрозуміти не вмів –
І свавілля Твоє, і розгнuzданий гнів.
Благородство цькуєш, а підлоту голубиш,
Потураєш порокам і славиш ослів.

Йди з добром до людей – і воздасться тобі.
Скромним будь – і не згубишся ти у юрбі.
Із маленьким муравликом краще зріднися,
Аніж з тим, хто в гордині погруз і чваньбі.

Захмелілі думки огорта очманá,
До знетями розчулює чанга струна.
Є ще досить вина. І наповнили келих, –
Не мели язиком – не розхлюпуй вина.

Час розваг бережи від набридлих турбот, –
Недоглянутий лан обсідає осот,
Тож плекай насолоди і втіхи бездумні
І хмелій від вина та любовних щедрот.

Щастя прагне багатий і прагне бідняк.
Та кмітливець його здобува – не вахлак.
Ти щоденно за щастя борись відчайдушно –
Вислиза воно з рук недотеп і зівак.

На стежинах кохання не втрадь чистоти,
Бо дороги в прожиті роки не знайти.
Що журбою ми здатні змінити на світі?
Порятуємось вином – од життя марноти.

Коли примхи і хтивість тобі на умі,
Ти бредеш манівцями у глупій п'їтмі.
Ти ж явився в цей світ як людина, їй-богу,
То невже з перепною сконаєш в корчмі?

Не цурайся скарби наживати горбом.
Навіть впавши з коня, залишайся верхом.
У бідняцькім лахмітті ти гідність не страчуй,
У багатстві не стань різним модам рабом.

Зміст

На незнаній дорозі, за вигоном днів.....	3
Бабине літо.....	4
Сміялося сум'яття самоти.....	4
На незнаній дорозі, за вигоном днів.....	5
Хутір.....	5
Розгойдує човен почвари старих комишів.....	6
Ти мені передвіч не грозися перстом.....	6
Я їду як повірник-прапращур до Велеса-бога.....	7
Шаткую капусту.....	7
У телескоп дивися чи в лорнет.....	8
Мій виднокіл сум'яттям захурделило.....	8
Загубилася у віхолі дорога.....	9
Улікарні.....	10
Я вдячний тим, хто заважають жити.....	10
Коли безликі многолюддя світу.....	11
На високих вітрах розчинилося слово «прощай».....	12
Любострастя віри і покори.....	12
Дзвонар.....	13
У цім світочку ницості і глуму.....	15
З таким розмахом, римоплети.....	16
На розкопі зотлілих печалей.....	16
Бовван.....	17
Слова.....	17
Стою на березі ослизлої сльоти.....	18
Поділений світ і на стани, й на касти.....	19
Мої рубаї початку 2010-х.....	20
Межа.....	20
Сніжинка.....	21
Стала сонячна яса кволою.....	21
1651 рік. Триолет.....	22
Замизкане слово не бгай у рядок.....	22
Умійте дорожить коханням.....	22
Мить.....	23
З юнацьких зошитів.....	23
Ах ти юносте!.....	23

Ні, я тебе очуднювать не стану.....	24
Поцілуй мене, кохана.....	24
Безустанне безумство ночей незліченних.....	24
Дощбезликий.....	25
Слонівка-річка, вмаєна в багрянъ.....	25
Посвята.....	25
Про білий вірш.....	26
Пілігрими.....	27
Пахне чебрець.....	28
Червень.....	28
Сільські вчителі.....	29
Прощання з дитсадком.....	30
Гімн.....	31
Пам'яті ліцеїстів, які юними злетіли у вічність.....	32
Озеро. Вінок сонетів.....	32
Рубаї за мотивами Омара Хайяма.....	39

Здано до набору 4.02.2014 р.
Підписано до друку 18.09.2014 р.
Гарнітура Times. Друк офсетний.
Ум. аркуш 2,3. Обл. вид. аркуш. 2,6.
Тираж 200 шт. Друк ТЗОВ «Бродівська друкарня»
тел. (03266) 4-37-88, 066-28-22-994